

Ararat

Een verhaal van Christian Deterink

“Dit is het. Ze staat op het punt te gaan...”, fluisterde Ivo zacht. Gezeten op de stoel naast het ziekenhuisbed omklemde hij met beide handen de hand van Maud. Zijn gebogen hoofd leunde licht tegen de reling van het bed.

“Nee... zusje...”, kermde Anne, die aan de andere kant van het bed van haar stoel opsprong. In afschuw drukte ze haar handen tegen haar mond. Tranen dropen over haar wangen. Jasper, die tegen de muur geleund het tafereel had staan gadeslaan, realiseerde zich dat zij op het punt stond haar laatste directe familielid te verliezen en voelde een groot verdriet voor haar.

“Dit is het, ze heeft het uiterste topje bereikt ...”, fluisterde Ivo. Hij praatte nog steeds heel zacht, maar Jasper meende nu een soort fascinatie in diens stem te horen. Alsof Ivo een uiterst interessant wetenschappelijk fenomeen bestudeerde en niet naast het sterfbed zat van de moeder van zijn (nee, van hun) enige zoon. Hij vroeg zich af of hij de enige was die het merkte. “... vanaf dan is het alleen nog maar vallen, de diepte in, de eindeloze diepte...”

Jasper merkte dat Ivo de hand van Maud steeds heftiger omklemde: zijn spieren trilden zelfs heel licht van de inspanning. Een buitenstaander had kunnen denken dat Ivo krampachtig probeerde Maud vast te houden in het rijk der levenden. Maar Jasper wist beter: want wat Ivo wilde was een zo sterk mogelijk fysiek

contact hebben met Maud, juist op dit precaire moment.

Jasper zag dat Ivo's lijf verstrakte in uiterste concentratie en besefte dat het moment daar was. Het moment dat de ziel zich splitste van het vlees om ergens anders heen te gaan, een plaats waar tijd niet bestond. Of misschien om als verwaaiend stof op te gaan in iets groters? Jasper realiseerde zich eens te meer dat de dood, ondanks alle moderne wetenschappelijke kennis, nog steeds omgeven werd door grote raadselen. En hij wist ook maar al te goed dat het een fenomeen was dat Ivo de laatste tijd steeds meer bezig hield.

"Is... is ze?", verbrak Anne de geladen stilte. Zoals ze daar stond, trillend, met de handen nog steeds bij haar hoofd, leek ze enorm breekbaar; alsof het kleinste zuchtje wind haar omver zou kunnen blazen. Jasper had de neiging om naar haar toe te lopen en om zijn armen troostend om haar heen te slaan. Dat was iets wat Cor, haar echtgenoot, ongetwijfeld al gedaan had, ware het niet dat hij het ziekenhuis niet had in gemogen. Hij had niet met de vereiste medische documenten kunnen aantonen dat hij al immuun was voor het virus, iets wat zij drieën wél hadden gekund. Tja, het virus, dat Ivo en hij, in de periode dat ze er nog lacherig over hadden kunnen doen, *'Kapitein Trips'* genoemd hadden, als referentie naar een boek van Stephen King. Maar dat was geweest vóóordat er mensen begonnen te sterven, gedurende al bijna een jaar, helemaal tot hier op dit moment Maud.

Nee, tot en mét Maud...

Jasper keek naar Ivo, maar die zat nog steeds volledig roerloos ineengedoken naast het bed, alhoewel zijn grip op Maud's hand verslapt leek. Hij liep naar Anne en raakte haar bovenarm aan. Verschrikt rukte ze zich los uit wat wel een soort betovering leek en staarde hem met vochtige ogen aan. Haar mascara was hopeloos uitgelopen. Jasper keek in haar ogen en knikte. Het duurde maar even voor het besef bij Anne in daalde, maar toen brak ze meteen en viel huilend in zijn armen.

Jasper hield haar vast en keek langs haar heen naar het ziekenhuisbed en de dode Maud.

Ivo zat nog steeds als versteend in dezelfde houding en Jasper voelde onwillekeurig een kille huivering door zijn lijf gaan.

"En nu wil ik weten wat er precies gebeurde, vorige week in het ziekenhuis bij Maud!" Het was het eerste dat Jasper zei nadat hij zich aan de eettafel had gezet, waar Ivo aan had zitten werken achter zijn laptop.

Zijn man keek hem aan met een blik die geen verbazing maar eerder lichte irritatie vertoonde, "Waar komt dat nou ineens vandaan?"

Jasper zocht zijn woorden. Al sinds het overlijden van Maud, de hectische dagen rondom het organiseren van haar begrafenis, de begrafenis zelf en het zwarte gat waar ze daarna in waren gevallen, was alles rond de dood van Maud zèlf nauwelijks ter sprake gekomen. Heel terloops misschien, maar steeds had Ivo het snel weggewuifd. Uiteindelijk zei hij: "Er gebeurde iets met je, ontken het maar niet!"

Ivo staarde hem een moment aan, schudde zijn hoofd en klapte zijn laptop dicht, "Wat wil je horen, Jap? Dat ik het licht in de tunnel heb gezien? Het hiernamaals? Sint Petrus voor de hemelpoort?"

"Maak het maar belachelijk, Ief", bracht Jasper meteen boos uit, "Maar ik weet inmiddels heel goed wat jouw helderziendheid inhoudt!"

Dat was geen woord teveel gezegd. Al bij de eerste blind date die hen samen had gebracht, was het bijzondere vermogen van Ivo om mensen te 'lezen' aan de orde gekomen. Bij dat eerste etentje had Jasper op een gegeven moment zijn handen naar voren gehouden over het bistrotafeltje en Ivo gevraagd, natuurlijk een beetje lacherig en gekscherend, om hém eens te lezen. Alsof ze niet in een restaurantje waren, maar in het klein tentje van de waarzegster naast het circus. En Ivo niet een jonge man met prachtige ogen, met een schakering donkerbruin die Jasper nog nooit eerder had gezien, maar een foeilelijk klein vrouwtje met een enorme puist op haar gezicht.

Ivo had toen, aan dat bistrotafeltje, heel serieus gevraagd of hij dat echt wilde en Jasper wist nog vrij precies wat hij toen had gezegd, iets als: 'ja hoor, het lijkt me een hele verademing op een eerste date niet alleen beoordeeld te worden op mijn uiterlijk, want toegegeven, dat kan beter, haha, maar óók op mijn innerlijk!' En toen had Ivo een hand van hem vastgepakt, heel even maar. Zijn vaste manier om contact te maken, had Jasper al snel begrepen. Een paar seconden maar, maar toen Ivo zijn hand weer losliet, had hij iets gezegd dat Jasper verbijsterde. Hij wist ook nu de exacte woorden nog, "Ik zie meteen dat je ongerust bent over iets. Je werk; een grote klus ging niet door. Iets... met een boom!" Het was een zo ontzettend rake

opmerking, dat Jasper enkele momenten niet anders had kunnen doen dan Ivo verbijsterd aan staren. Hij had er deze hele blind-date geen woord aan besteed, maar zijn werkdag was beheerst geweest door het bericht dat Birch Manufacturing de opdracht voor een grote nieuwe reclamecampagne die hij zou gaan leiden, in ging trekken. *Birch*: 'berk' in het Engels.

"Oké, oké, misschien moet ik je ook wel iets meer vertellen", gaf Ivo ten slotte toe, "Maar ik weet niet zeker of je het wel wilt horen..."

Jasper bewoog zich over tafel naar hem toe; "Vertel."

"Het was een heel heftige ervaring", begon Ivo, die zijn ogen inmiddels gesloten had; zijn manier om zoveel mogelijk in contact te komen met -wat hij zelf noemde- de onderstroom. "Maud was natuurlijk fysiek heel zwak, maar het leek wel alsof haar innerlijk alleen nog maar actiever was. Een beetje zoals dat op een schip dat zinkt alle opvarenden ook heel druk zijn; in paniek zijn zelfs. Want ja, misschien waren haar gedachten dat ook wel. Het ging alle kanten op: beelden uit haar jeugd, allerlei gedenkwaardige dingen, maar ook opeens iets onbenulligs als dat ze een pizza in een oven schoof. En ook... hoe ze het leven schonk aan Bruno."

Ivo opende zijn ogen en keek Jasper met een blik die een enorme vertwijfeling verried. Het schrijnde in Jasper's ziel. Bruno. Het kind dat misschien wel de bezegeling was geweest van de succesvolle relatie die uit die eerste blind date was ontstaan. Twintig jaar waren ze alweer bij elkaar, een tijdperk vol met memorabele gebeurtenissen. Zo waren ze in die tijd niet alleen getrouwd, maar hadden ze ook samen een kind gekregen, een zoon. Een kind dat helemaal van hun samen was, ondanks dat maar één van hen de biologische vader was. En natuurlijk ook het kind van hun draagmoeder, Maud.

"Ief...", bracht Jasper ten slotte uit.

Ivo schudde zijn hoofd, als om de gedachten te verdrijven, "Maar daar gaat het niet om. Het gaat erom wat er gebeurde met haar toen ze dood ging, toen ze over de top was en in de diepte viel. Dat wil je weten, toch?"

Jasper moet daar over nadenken. Was het niet vooral Ivo die na de dood van hun zoon Bruno die de vraag had opgeroepen? Die vraag waar hun zoon nu was. Was dit het einde, was hij opgegaan in het ... niets? Of was hij óver gegaan, overgegaan naar iets anders? Want het kon toch niet zo zijn dat hun kind er gewoon niet meer was! Ivo had op een gegeven moment gezegd: "Ik had erbij moeten zijn, dat moment dat hij stierf. Ik had de onderstroom kunnen aanraken en het zo kunnen ervaren."

Maar het schrijnende was, dat geen van hen bij hun zoon was geweest, toen hij stierf. Het was nog in het begin van de virus-uitbraak, toen er nog zoveel angst en verwarring was en er niemand de quarantaine mocht verbreken. Zelfs niet als je de vader was van een tienjarig jongetje dat in eenzaamheid stierf.

"Misschien wil ik het vooral weten omdat jij er zo ... mee bezig bent", bracht Jasper ten slotte uit. Hij had bijna gezegd: 'bezeten door geraakt'. Want dat was wat er was gebeurd: Ivo was steeds meer vervuld geraakt van het idee dat hij met zijn helderziendheid die eeuwenoude vraag zou kunnen beantwoorden: was er voor de gestorvenen, zoals Bruno, leven na de dood?

"Nou, ik zal het je zeggen", zei Ivo, "Die tunnel van licht waar mensen het over hebben, die een bijna-dood ervaring hebben gehad? Nou, daar heb ik niets van gezien. Misschien is dat ook wel een louter fysiologische reactie als hersenen te weinig zuurstof krijgen, heb ik ooit horen zeggen. Nee, wat ik zag was... niets."

Jasper keek Ivo verbaasd aan; "Niets?"

Ivo haalde zijn schouders op: "Niets. Helemaal niets. Ik had het net over een zinkend schip, hè? Misschien is een ruimteschip wel betere beeldspraak. Eentje die in het zwaartekrachtveld van een zwart gat is gekomen en er naar wordt toe getrokken. De opvarenden in grote drukte en paniek, allemaal hetzelfde als ik net zei. Alleen geen traag zinkend schip, dat langzaam ten onder gaat. Maar nee. Pats."-Ivo sloeg vinnig een vuist in een geopende hand- "Opeens contact met het zwarte gat zelf. En van het één op andere moment is alles weg."

Het stormde in Jasper's hoofd; "Een zwart gat...?"

Ivo knikte: "En daarna: niets!"

Jasper merkte Emilia op aan één van de achterste tafeltjes van het café en liep haar richting op. Het was bepaald druk en lawaaiig binnen en er hing een bijna uitgelaten sfeer. De algemene sociale beperkingen die lange tijd hadden gegolden om de virusuitbraak in te dammen waren nog niet eens zo heel lang ingetrokken door de overheid en het leek wel alsof men massaal de opgelopen schade probeerde in te halen.

Emilia had hem inmiddels ook herkend en wenkte hem. Net als de wat oudere vrouw die naast haar zat, leken ze niet echt aangestoken door de sfeer in het café: ze leken eerder een beetje... bedrukt. Jasper overbrugde de laatste meters en hij drukte enkele snelle zoenen op de wangen van de opgesprongen Emilia; ook dat mocht weer gewoon van de overheid. Daarna drukte hij de hand van de oudere vrouw, natuurlijk óók een voorheen verboden gebaar dat hij zelfs bijna verleerd was. Ze stelde zich voor als Helma Assië.

Hij zakte neer op een stoel en Emilia zei; "Fijn dat je wilde komen. Ik wou het graag allemaal tegen je zelf zeggen en niet via de telefoon of zo."

Jasper knikte; zoveel had hij al begrepen. Hij wist de aandacht van een ober op zich te vestigen en hij bestelde koffie en thee.

"En toen ik hoorde dat Emilia met u afsprak, heb ik aangeboden mee te gaan", vulde Helma Assië aan. Het was een vrouw van middelbare leeftijd, wiens zorgenrimpeltjes en droevige ogen verrieden dat ze geen makkelijk leven had gehad.

"Dokter Assië is hoofd van de afdeling virologie, ze kon toevallig net een half uurtje vrij maken hiervoor", lichtte Emilia snel toe.

Sommige dingen verklaarden zichzelf snel, besepte Jasper. "U moet een tropenjaar achter de rug hebben", zei hij tegen haar.

Ze knikte maar zei hier niets op.

"Dokter Assië was degene die de uiteindelijke beslissing genomen heeft", ging Emilia snel door.

Nu was het Jasper's beurt om te knikken. Alles draaide om Ivo, natuurlijk. Hij had inmiddels begrepen dat hij ook na Maud's dood nog vaak in het ziekenhuis te vinden was geweest. Emilia, een gezamenlijke vriendin van hun, was hem meerdere keren tegengekomen.

Maar ook zij had niet geweten dat Ivo zich had aangemeld als stervensbegeleider.

Inmiddels bevond de wereld zich in de laatste fase van de virusuitbraak, waarbij de groepsimmunitet inmiddels zover was opgebouwd dat de ziekte langzaam uitdoofde. Maar nog steeds kwam het voor dat er mensen alleen in quarantaine moesten blijven. Omdat ze geen naasten hadden of omdat die naasten niet de juiste immuniteitsverklaring hadden. En zo was Ivo in beeld gekomen: al voor de virusuitbraak was hij 'mental coach' geweest en bovendien was hij immuun voor *Trips*. Dus was het in zekere zin logisch dat hij de eenzame zieken begeleidde bij hun sterfbed.

"Wist u ervan, wat uw echtgenoot deed?", vroeg dokter Assië.

Jasper schudde zijn hoofd. Hij begon te vertellen over Ivo's gave, wat er allemaal met hun was gebeurd en hoe Ivo uiteindelijk gefascineerd was geraakt door de dood. "Maar na het overlijden van Maud leek dat voorbij", zei Jasper. Hij pauzeerde even om de ober de gelegenheid te geven de bestelling neer te zetten op het tafeltje en ging door: "Hij zei dat hij toen gezien had dat er na de dood niets was. Dat verzekerde hij me."

Emilia en dokter Assië keken hem bewegingloos aan.

"Geen hiernamaals, niets van dat alles!", voegde Jasper toe om maar duidelijk te zijn.

Dokter Assië wreef over haar voorhoofd en zei: "Maar hoe verklaart u dan wat hij daarna deed?"

Jasper spreidde zijn handen, "Dat kan ik niet." Hij sprak de waarheid. Er was geen logische verklaring voor dat Ivo overduidelijk had geprobeerd vaker bij iemands dood te zijn, natuurlijk om... in te tappen op de onderstroom, zogezegd. Of het moest zijn dat... Ivo tegen hem niet de waarheid gesproken had!

"Het begon op te vallen dat tijdens Ivo's hulp er wel heel veel mensen hun laatste adem uit bliezen", vertelde Emilia, "Het was bijna alsof ... hij hun soms het laatste zetje gaf."

Jasper keek Emilia verbijsterd aan. Dokter Assië spreidde haar handen en zei meteen; "Maar dat is speculatie en daar is niets van bewezen. En ik geloof er ook niets van, dat verzeker ik u."

"Ik natuurlijk ook niet", haastte Emilia zich, "Maar dat kon niet voorkomen dat Ivo al snel een bijnaam kreeg op de afdeling: 'De Engel des Doods', zo werd hij genoemd achter zijn rug."

"Natuurlijk is dat allemaal onzin", verklaarde dokter Assië snel, "Maar het feit was wèl dat hij de sfeer in het ziekenhuis bedierf. Er werd over gepraat en dat kan ik missen als kiespijn. En daarom heb ik helaas moeten beslissen hem te verbieden nog in het ziekenhuis te komen."

Er viel een zware stilte. De slok gemberthee die Jasper nam smaakte opeens heel bitter, "En... daar heeft hij zich aan gehouden?"

Emilia keek Assië vragend aan, die bevestigend knikte, en zei: "Blijkbaar wel. Met de strenge beveiliging van ziekenhuizen dezer dagen is dat ook heel eenvoudig te organiseren." Jasper wist wat ze bedoelde. Sinds

de virusuitbraak waren ziekenhuizen veranderd in ware vestingen.

“Ik vond in ieder geval dat je het moest weten”, verklaarde Emilia zichzelf weer. Ze reikte naar voren en pakte Jasper’s handen vast. Een moment moet hij denken dat zij nu ook probeerde zijn gedachten te lezen. Want dan had ze geweten dat Jasper er inmiddels van overtuigd was dat Ivo tegen hem gelogen had.

“Dank je”, zei hij.

Het was bijna precies dezelfde setting als de vorige keer, besepte Jasper toen hij hun appartement binnen stapte. Ivo zat alweer aan de eettafel achter zijn laptop te werken. Waarschijnlijk was hij de correspondentie met zijn klanten die hij coachte aan het bijwerken, net als de vorige keer. En Jasper zelf had alwéér op weg hier naartoe in de auto het gesprek geoefend dat hij met Ivo moest voeren. ‘Nu wil ik eerlijkheid’ en ‘Alle kaarten op tafel’, dat soort dingen. Hij besloot er maar de wrange ironie van in te zien en nam plaats aan de tafel, natuurlijk op precies dezelfde stoel als de vorige keer.

“Het is tijd dat je de waarheid tegen me spreekt, Ivo”, zei hij ten slotte.

“Hè”, vroeg die afwezig.

“Stop eens en kijk me aan. Je hebt tegen me gelogen!”

Waarschijnlijk was het de heftige toon waarin hij dit had gezegd dat Ivo zijn aandacht van het scherm trok. Hij begreep blijkbaar meteen hoe het zat, want hij klapte de laptop dicht en zei met vlakke toon, alsof hij iets constateerde: “Je hebt gehoord wat er is gebeurd.”

“Oh? Hoef je niet eens meer mijn hand vast te houden om me te lezen?”, bracht Jasper uit.

Ivo schudde vermoeid zijn hoofd; “Ik heb ook gewoon gezond verstand, Jasper. Ik zie de blik in je ogen. En ik weet dat het rond gaat.”

“Ha, als dat virus zeker”, smaalde Jasper. Hij slikte een keer en vervolgde met een rustiger stem: “Waarom heb je tegen me gelogen?”

Ivo hief zijn schouders op en keek hem aan: “Om eerlijk te zijn, ik weet het echt niet. Het is zo verwarrend.”

“Wat is dat?”

“Wat ik gezien heb bij die mensen. Eerst bij Maud en later...”

“Dus toch!”

Ivo zuchtte; “Oké, wat ik gezien heb was niet *niets*” –met een gebaar met zijn vingers voorzag hij het woord van aanhalingstekens– “maar ik weet ook niet wat ik wél gezien heb.”

“Ach, je weet toch wel iets?”

“Met woorden kan ik me niet uitdrukken. Het is zo iets... onwonderlijks.”

“Maar dus toch een soort hiernamaals?”

“Geen idee! Ik weet het echt niet! Ik weet alleen dat het me niet los laat. En daarom moest ik wel ... intappen bij anderen...”

“En dus maak je maar misbruik van die stervende mensen?” Jasper voelde zich boos worden: “Je bent de Engel des Doods, heb je dat al gehoord?”

Ivo boog zijn hoofd. “Tja, dat is niet zo heel fraai, hè?”

“Ga je daar nu echt mee stoppen dan?”, vroeg Jasper scherp.

Zijn levensgezel keek hem aan; “Ik weet niet of ik dat wel kàn... Ik denk steeds: wat nou als ik nòg dieper in de onderstroom kan raken, misschien dat ik dan wèl alles zal begrijpen. Dat blijft maar door mijn hoofd spoken... “ Hij liet er na een tijd op volgen: “Sorry...”

Jasper liet verslagen zijn armen langs zijn lijf vallen; “Jij bent ook echt ongelooflijk hè?” Er viel een ongemakkelijke stilte en de gedachten stormden door zijn hoofd. Er viel hem opeens iets in: “Weet je waar dit mij aan doet denken? Nou?”

Ivo schudde zijn hoofd en grijnsde schaapachtig: “Hoezo vraag je dat aan mij? Ik ben toch geen helderziende.”

“Haha!”, zei Jasper fel. Typisch iets voor Ivo om de spanning met een grapje proberen te verbreken, “Ik bedoel onze vakantie in Georgië en Armenië. Weet je nog?”

Ivo keek hem aan en Jasper wist dat hij al precies had begrepen waar dit naar toe ging. Maar hij zei het toch: “We moesten en zouden persé de top van de Ararat beklimmen. Geen touroperator die dat aanbood, dus wij zelf maar op pad. Gare taxi gecharterd, afgezet in de wildernis, en toen die monsterlijke klim.

Halverwege de vier en vijf kilometer hoogte gaf onze gids er de brui aan en wilde terug. Net als ik....”

Ivo liet niets blijken, maar hij moest het zich toch ook allemaal haarfijn herinneren. Het gevoel van avontuur, het buiten de gebaande paden gaan. De mythische glans van die heilige berg ook, waar de ark van Noach op gestrand was, als je de verhalen moest geloven. De excentrieke gids Narek, met zijn woeste voorkomen, die een klimuitrusting met zich mee had genomen die nog leek te stammen van voor de Tweede Wereldoorlog.

“Weet je?”, vervolgde Jasper, “Ik had er meteen vrede mee om terug te keren. We hadden een prachtige klim gemaakt, een mooi avontuur beleefd, helemaal goed zo. Dat heb ik je ook al meermalen verteld. Maar weet je waarom ik het óók wel prima vond om terug te keren? Nee? Dat was omdat er een poëtische schoonheid in school dat we de top juist níet bereikten. Dat we het mysterie een mysterie lieten blijven. Misschien ook wel dat we durfden te buigen voor iets wat groter was dan ons. Begrijp je dat?”

Ivo staarde hem verrast aan. Hoe ironisch, dat zelfs de echtgenoot van een helderziende nog onverwacht uit de hoek kon komen.

“Maar jij niet!”, vervolgde Jasper, “Nee! Jij moest en zou de top halen. Jij wilde het weten hoe het was om daar te staan. En we weten allebei wat er toen gebeurde...” Het zwijgen van Ivo bewees zijn gelijk. Hoe had hij het ook kunnen vergeten? Hij was in zijn eentje verder gegaan; de laatste vijfhonderd meter of zo, terwijl Narek en Jasper hadden geschuild in een grot. Maar toen hij na bijna drie uur wachten nog niet terug gekeerd, had de inmiddels zeer verontruste Narek een groot verantwoordelijkheidsgevoel getoond door alsnog óók naar boven te klimmen. Uiteindelijk was gebleken dat hij maar net op tijd was geweest. Het liep al tegen de avond toen hij terug was gekeerd met een volledig verkleumde Ivo, die zijn enkel bleek te hebben verzwikt bij een ongelukkige misstap.

“Ik weet het allemaal nog, Jap, natuurlijk. Ook dat het einde van het liedje was dat ook ik de top van die berg nooit heb gezien”, fluisterde Ivo die de film ook aan zich voorbij had laten trekken.

“Begrijp je nu waar ik heen wil?”, zei Jasper na een lange stilte. Hij pakte Ivo's handen vast. Hij kon wat hij dacht net zo goed op deze manier over brengen dan om die hardop uit te spreken. En die boodschap was heel helder: “Laat het los! Laat het gaan!”

“U moet komen, meteen!”

Toen het belletje kwam, kon Jasper onmogelijk zeggen dat hij volledig verrast was. Natuurlijk, Ivo had in de weken na hun gesprek zijn leven duidelijk gebeterd. Emilia had hem verzekerd dat Ivo niet gesignaleerd was in de buurt van het ziekenhuis en nu de hele wereld langzaam maar zeker het oude bestaan leek op te pakken, nu Trips goeddeels was uitgewoed, had het ook geleken dat Ivo weer was terug gekeerd naar het normale. Hij had zich in zijn werk gestort en was weer fanatiek begonnen te sporten. Maar ergens had in het achterhoofd van Jasper een waarschuwend stemmetje geklonken. Alsof hij verdorie ook een helderziende begon te worden, net als de man waarvan hij hield...

Het belletje bleek afkomstig van Hospice Dennendael, niet meer dan een paar kilometer van waar ze woonden. Jasper herkende het adres meteen en had geen moeite het te vinden toen hij er met de auto naar toe reed. Het hospice bleek gevestigd in een statige villa. Jasper kon het niet opbrengen om netjes te parkeren en liet de auto plompverloren op de oprit staan. Hij rende de laatste meters naar de entree en speelde intussen alle mogelijke scenario's af. Het minst slechte leek dat Ivo alweer was ontmaskerd als een 'Engel des Doods'. Maar dat klopte niet helemaal met hoe het telefoongesprek gegaan was: de vrouw die hij had gesproken had gezegd dat ze het ICE-nummer had gekozen op Ivo's mobieltje (Jasper's nummer uiteraard) en wilde telefonisch niets meer los laten. Dat leek meer op een veel erger scenario, bijvoorbeeld dat er iets met Ivo was gebeurd toen hij had geprobeerd 'in te tappen in de onderstroom', zoals hij dat zelf noemde.

“Ik ben gebeld”, bracht Jasper ademloos uit aan de jongen achter de balie.

Die begreep meteen wie hij was, want hij knikte ernstig en zei: “Volgt u me.”

Via enkele gangen bereikten ze een gesloten deur, waar de jongen eerbiedig op klopte. Daarna opende hij de deur, liet Jasper voorgaan en sloot die achter hem. Ademloos stapte Jasper de kamer binnen en nam de scene in zich op. Een roerloze patiënt op een ziekenhuisbed, een man in doktersjas en een vrouw in mantelpak aan het voeteneind ervan en... Ivo die als versteend op een stoel zat naast het bed, de hand van de patiënt in zijn hand houdend.

“Ivo!”, bracht Jasper uit en hij zette een aantal stappen naar hem toe, voor de vrouw hem subtiel stopte door lichtjes een hand op zijn arm te leggen.

“Doet u dat nog even niet, alstublieft”, zei ze, “Ik ben Mabel Seinstra, de directeur. Hier achter me staat dokter Farok Arush. U bent?”

Haperend, zijn blik afwisselend op de directrice en Ivo gericht, bracht Jasper zijn naam uit. Hij sloot een moment zijn ogen om zichzelf tot rust te manen, opende ze weer en vroeg toen; “Wat is er hier aan de hand?”

Mevrouw Seinstra zuchtte, “Waar zal ik beginnen? U wist dat Ivo sinds een paar weken de buddy is van één van onze patiënten?”

Jasper schudde zijn hoofd. Het ziekenhuis-verhaal, besepte hij, *all over again*... Hij voelde de frustratie en bezorgdheid om voorrang strijden.

“Nou, dat is hij dus, van Claes om precies te zijn. De patiënt in dit bed uiteraard. Een uur geleden verslechterde hij opeens snel. De familie is ingelicht maar nog niet gearriveerd. En de enige die in de tussentijd voortdurend bij hem was, was...”

“... Ivo”, maakte Jasper de zin ademloos af.

Dokter Arush stapte naar voren; “Dit is exact hoe ik ze een half uur geleden aantrof. Ik zag meteen dat Claes gestorven was. En natuurlijk liep ik meteen naar Ivo toe, maar” Hij viel stil, opeens zoekend naar woorden.

Mevrouw Seinstra nam het weer over; “Hij kreeg geen beweging in Ivo. Zijn hele lijf was gespannen, alsof hij een beroerte heeft gekregen. We hebben zelfs die handen nog niet los gekregen van elkaar.”

Jasper kreunde en begon te begrijpen dat er nog een veel duisterder scenario denkbaar was. “Mag ik naar hem toe?”, fluisterde hij.

Mevrouw Seinstra knikte en liet hem los. Als in een droom liep Jasper de laatste meters naar het bed, terwijl de gedachten door zijn hoofd stormden. Ivo, zijn lieve Ivo, had het toch allemaal niet los kunnen laten. Hij was toch weer op zoek gegaan naar nieuwe kansen om de dood te ervaren. Er schoot in dat Ivo had gezegd dat hij wilde proberen nóg dieper in de onderstroom te komen. Wat nou als dat betekende dat hij daarmee wilde proberen nóg meer in het hoofd, in de ziel van de stervende te komen? Met hem mee te liften? Hij kreeg koude rillingen op zijn rug.

Hij was nu zo dichtbij dat hij het gezicht van de patiënt kon zien: Claes. Het was een jongeman van zijn eigen leeftijd. Het feit dat hij in dit hospice op een gewone niet geïsoleerde kamer lag, moest betekenen dat het een andere ziekte was dan Trips waaraan hij aan was gestorven. Zelfs leven en de dood nam na het virus inderdaad weer gewone vormen aan, wat een ironie!

Hij hield stil naast het bed en legde zijn hand op de schouder van Ivo. Er was geen enkele reactie maar Jasper merkte wel dat Ivo’s spieren heel gespannen aan voelden. Hij knielde voor hem neer en bekeek zijn gezicht. Zijn ogen, prachtig bruin als altijd, waren wijd open gesperd en staarden in het niets. Maar nog veel enger dan dat was dat Jasper heel sterk het gevoel had dat hij niet meer in de ogen van Ivo keek. Oké, dit gezicht kende hij, maar het was net alsof... de bewoner vertrokken was.

“Oh... Ivo”, bracht hij krachteloos uit.

Zonder het te merken was de dokter naar de andere zijde van het bed gelopen. Hij zei zachtjes: “Hij leeft: zijn vitale tekens zijn minimaal, maar stabiel. De combinatie met die rigiditeit heb ik echter nog nooit gezien.”

“We wisten zelfs niet zeker of we een ambulance met spoed moesten laten komen”, voegde mevrouw Seinstra daar aan toe, die ook naderbij was gekomen. Ze wrong zenuwachtig met haar handen, klaarblijkelijk onzeker over de hele situatie, “Daarom hebben we meteen u gebeld. We willen graag eerst van u weten wat we moeten doen...”

Maar al haar woorden drongen nauwelijks meer tot Jasper door. Naast al het andere wat door zijn hoofd schoot bleef er steeds één beeld bij hem terug komen: dat van Ivo die de berg Ararat beklom, alleen. Ivo, die móest weten welk mysterie de berg verborgen hield. En Jasper wist opeens heel zeker dat Ivo nooit meer zou afdalen.

